

Muzyka to nasza broń...

WIKTOR MARSZAŁEK

„Muzyka to nasza broń...” – śpiewał jeszcze w latach 80. zespół Izrael. Ponad 11 lat temu ruszyła kampania „Muzyka Przeciwko Rasizmowi” z charakterystycznym logo, które rozpoznawalne jest nie tylko w naszym kraju, ale również poza jego granicami. Można je zobaczyć między innymi na wydawnictwach na Białorusi oraz w Rosji i Rumunii.

Kampania stała się pod koniec poprzedniej dekady prawdziwym wydarzeniem kulturalno-społecznym, czym przerosła najśmielsze oczekiwania jej twórców. Wydawało się, że dobrze będzie pożegnać się z nią w tym momencie, stąd decyzja z 2000 roku, by „Muzyka Przeciwko Rasizmowi” przeszła do historii, ale popularność kampanii zaskoczyła wszystkich po raz kolejny. Okazało się po prostu, że mimo decyzji o jej zakończeniu, ta żyje swoim własnym życiem, a jej hasło i logo stały się spontanicznie przywoływanymi wyrazami antyrasistowskiej deklaracji. Nadal więc na łamach kolejnych numerów magazynu „NIGDY WIĘCEJ” publikowana była lista nowych wydawnictw, które zawierały logo „Muzyka Przeciwko Rasizmowi”. A w październiku 2007 roku zapadła decyzja, by nadać kampanii nowy impuls i jeszcze bardziej wykorzystać jej potencjał przez ożywienie aktywności koncertowej. Od tego czasu odbyło się ich blisko sto dwadzieścia.

Naszych działań nie ograniczamy do muzycznych „gett” – ekipa „NIGDY WIĘCEJ” pojawiała się nie tylko na koncertach grup związanych ze sceną hard core punk, w której tkwią korzenie „NW”, ale na przykład również na imprezach jazzowych w ramach festiwalu Francophonie czy podczas imprez teatralnych. Dzięki naszej aktywności uzyskaliśmy poparcie dla prowadzonych działań zarówno od legendarnych weteranów jamajskiej sceny reggae – Black Uhuru, klasyków polskiego gotyku Anji Orthodox i zespołu Closterkeller, jak również od jazzującej grupy Gong Gong i jedyne w swoim rodzaju projektu Czesław Śpiewa. Całą trasę pod hasłem „Muzyka...” odbyło legendarne ustrzyckie KSU – jedna z najdłuższych nieprzerwanie istniejących grup punkowych na świecie!

Czesław Śpiewa zainteresował się magazynem „NIGDY WIĘCEJ” z tej prostej przyczyny, że mimo swojego polskiego pochodzenia niejednokrotnie spotkał się w kraju z szykanami ze strony „prawdziwych patriotów”. Aż dziw bierze, jak łatwo zostać „zdrajcą narodu” tylko dlatego, że część życia spędziło się na emigracji. Ciekawe, czy w stosunku do ogromnej rzeszy polskich obywateli, których trudna sytuacja ekonomiczna zmusiła do wyjazdu w poszukiwaniu pracy, krajowi nacjonaliści będą mieli takie samo podejście i przyczepią im taką samą łatkę?

Black Uhuru

W ramach kampanii „Muzyka...” byliśmy także obecni na najważniejszych muzycznych festiwalach w kraju, takich jak Woodstock w Kostrzynie nad Odrą czy myślowicki Off Festival. To zadziwiające, ale mimo kilkunastoletniej już historii, z roku na rok zainteresowanie naszą aktywnością jest coraz większe. Gdy po raz drugi pojawiliśmy się na festiwalu w Myślowicach w sierpniu 2008 roku, bardzo mile zaskoczył nas były premier Jerzy Buzek, obecnie szef Parlamentu Europejskiego, który gościł na naszym stoisku, a potem aktywnie włączył się w działania organizacji pozarządowych podczas III Międzynarodowych Targów Wolontariatu.

Statystycznie rzecz ujmując, w ciągu całego 2008 roku nie zdarzył się tydzień, by w jakimś klubie nie odbył się koncert pod hasłem „Muzyka Przeciwko Rasizmowi”. Wśród osób, z którymi mieliśmy okazję współpracować, należy wymienić Erica K. Warda zajmującego stanowisko National Field Directora w amerykańskiej organizacji antyrasistowskiej Center for New Community z Chicago. Był on pod dużym wrażeniem działań reprezentantów „NIGDY WIĘCEJ”. Koncert Hurtu i Habakuka zapewne zostanie na długo w pamięci naszego gościa ze względu na pamiątkowe zdjęcie z dwoma zwolennikami supremacji białej rasy, jak również na aktywne połączenie sił polsko-amerykańskich w dystrybucji materiałów antyrasistowskich.

Z przesłaniem kampanii staramy się docierać do najróżniejszych miejsc i uczestniczyć w rozmaitych wydarzeniach. Przykładowo – od bardzo fajnych młodych ludzi ze Stowarzyszenia „Młodzi dla Młodych” z Ostrzeszowa otrzymaliśmy we wrześniu 2008 roku zaproszenie na pierwszy muzyczny festiwal pod hasłem „Muzyka Przeciwko Rasizmowi”. Mimo niesprzyjającej aury, plenerowa impreza na dziedzińcu Baszty – miejscowej atrakcji turystycznej, na której zagrali lokalni wykonawcy: Broken Fingers, Kontrola Jakości, Foomix, Kabaret Kamila Brylaka i Piotr Kurzawa, udała się znakomicie. Co więcej, nie było to jednorazowe przedsięwzięcie, a jego inspirująca siła okazała się naprawdę duża: miesiąc później ta sama grupa młodzieży wzięła udział w kolejnych działaniach antyrasistowskich i zorganizowała świetną akcję w trakcie Tygodnia Akcji Futbolu Przeciwko Rasizmowi w Europie.

Sporą antyrasistowską aktywnością na niwie muzycznej mógł pochwalić się również Gdańsk, a to dzięki osobie Rejdźmena i organizowanym przez niego imprezom w Klubie Artystycznym „Negatyw”, którymi aktywnie włączył się w działania prowadzone w ramach naszej kampanii.

Wnioskami z realizacji działań Stowarzyszenia mogliśmy podzielić się nie tylko w kraju, ale również za granicą, na przykład podczas dwóch konferencji holenderskiej sieci UNITED for Intercultural Action z Amsterdamu zrzeszającej blisko sześćset organizacji z całego kontynentu, odbywających się w Madrycie i Sztokholmie. Antyfaszyści z wielu krajów pytali mie-

Okladka płyty białoruskiej kampanii „Music Against Racism”

Po prawej: logo „MPR” na murze koła Cerkwi Zbawiciela w St. Petersburgu (maj 2009 r.)

dzy innymi o to, w jaki sposób prowadzimy akcje oraz jak aktywizujemy ludzi. Być może z owocuje to „klonami” naszej kampanii w kolejnych krajach.

Stała się ona inspiracją dla wielu kampanii, akcji i koncertów w Polsce, takich jak na przykład: „Muzyka przeciwko Giertychowi” – firmująca koncerty sprzeciwu wobec powołania Romana Giertycha na stanowisko ministra edukacji; festiwal „Muzyka przeciwko nietolerancji i przemocy”, którego IX edycja odbyła się w 2008 roku w Gdańsku; „Muzyka przeciwko homofobii”, „Muzyka przeciwko faszystom i antysemityzmowi” czy „Muzyka przeciwko ludobójstwu” (z udziałem lidera światowej gwiazdy metalu – System Of A Down – Serja Tankiana). Oczywiście, nasza kampania zainspirowała nie tylko działania o przesłaniu antyrasistowskim: „Muzyka przeciwko nienawiści” (zorganizowano koncert z udziałem Włodzimierza Korcza i Orkiestry Kameralnej Polskiej Filharmonii Bałtyckiej oraz Krystyny Prońko, Alicji Majewskiej, Jacka Wójcickiego, Bartosza Opani i Joanny Szczepkowskiej zorganizowany w Bazylice Mariackiej w Gdańsku 13 grudnia 2008 roku, w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego), „Muzyka przeciwko ubóstwu” czy też „Muzyka przeciwko bezprawiu policji”...

Jak można się domyślić, mieliśmy w ostatnich dwóch latach również wydarzenia mniej sympatyczne... Na przykład jeden z bardziej komercyjnych letnich festiwali w 2008 roku, gdyński „Open Air”, odrzucił naszą propozycję współpracy. Wraz z Fundacją Anny Dymnej znaleźliśmy się w doborowym towarzystwie wykluczonych z adnotacją, że jesteśmy za mało atrakcyjni.

Kampania stała się także obiektem szkalujących działań ze strony neofaszyistów, w publikacjach i na stronach internetowych, gdzie znalazło się sporo przedrzeźniających ją rysunków i haseł oraz „prześmiewczych” logotypów w rodzaju „Muzyka przeciwko platfusowi”. W pewnym sensie satysfakcjonujące są natomiast niektóre wychodzące z tych środowisk opinie na temat „Muzyki...” wyrażane na tak zwanych *off’ie*, czyli na zamkniętych listach dyskusyjnych i na łamach wewnętrznych wydawnictw. Poza, oczywistą w ich wypadku, nienawiścią i pogardą przywołują oni jej fenomen jako modelowy

Qulturka – flagowy zespół kampanii

Jerzy Buzek na stoisku „NIGDY WIĘCEJ” podczas III Międzynarodowych Targów Wolontariatu w ramach Off Festival (Mysłowice, sierpień 2008)

przykład skutecznej kampanii społecznej i stawiają jako wzór działań propagujących określone idee – w myśl zasady, że „warto się uczyć nawet od wrogów”.

Cóż... Nie pozostaje nam zatem nic innego, jak robić swoje i nie wżać na kłody rzucane pod nogi. W końcu w Polsce z roku na rok przybiera festiwali, na których warto się pojawić, by przeprowadzić akcje w ramach kampanii „Muzyka Przeciwko Rasizmowi” i rozpowszechniać otwartość, tolerancję i antyrasizm.

Kolejne miesiące przyniosły nowe sukcesy dzięki kampanii „Muzyka...”. W 2009 roku pojawiliśmy się na blisko czterdziestu koncertach na terenie całego kraju. W ciągu tylko jednego listopada było ich prawie dziesięć, w większości zorganizowanych z okazji 71. rocznicy Nocy Kryształowej – Międzynarodowego Dnia Walki z Faszyzmem i Antysemityzmem. 5 listopada w Poznaniu odbył się m.in. koncert legendarnego brytyjskiego zespołu reggae Zion Train oraz polskiego Joint Venture Sound System. Brytyjczycy niejednokrotnie wspierali już nasze działania. Nie inaczej było i tym razem. Członkowie zespołu silnie nasycili swój sceniczny przekaz przesłaniem antyfaszystowskim, a następnie zaopatrzyli się u przedstawiciela „NIGDY WIĘCEJ” w nasze materiały i ruszyli w dalszą część swojej polskiej trasy. Poparli także swoimi podpisami prowadzoną przez „NIGDY WIĘCEJ” akcję „Nazizmu NIGDY WIĘCEJ na Allegro”. W ciągu tego tygodnia udało nam się zebrać pod nią prawie tysiąc podpisów, m.in. Tomka Goehsa – perkusisty Kultu i Kazika Na Żywo, Gutka – charyzmatycznego wokalisty Indios Bravos czy niemieckiego DJ’a Junktiona.

Muzycy niemieckiego zespołu postrockowego Tarwater wspierają kampanię „NIGDY WIĘCEJ”

Czesław Śpiewa czyta „NIGDY WIĘCEJ”

Wielkie podziękowania należą się wszystkim zespołom, zwłaszcza Końcowi Świata i Farben Lehre, klubom: warszawskiej „Stodole” i Centralnemu Domowi Kultury, poznańskiemu „Eskulapowi”, a także Makenowi, Piotrowi W., Piotrowi z Go-ahead, Robertowi z „Refuse Rec.”, Rejdźmenowi oraz wszystkim tym, którzy swoją postawą oraz aktywnością poparli działania „NIGDY WIĘCEJ”. Pod tym względem okres ostatnich trzydziestu miesięcy należy uznać za bardzo udany. ■